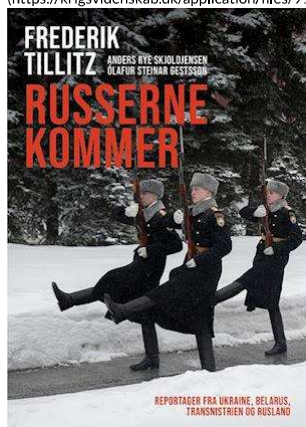

Russerne kommer - Reportager fra Ukraine, Belarus, Transnistrien og Rusland

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/9116/6151/5395/russerne_kommer_pic.jpeg)
(https://krigsvidenskab.dk/application/files/9116/6151/5395/russerne_kommer_pic.jpeg)

()

Titel: Russerne kommer - Reportager fra Ukraine, Belarus, Transnistrien og Rusland.

Forfattere: Frederik Tillitz, Anders Rye Skjoldjensen og Ólafur Steinar Gestsson.

Forlag: Gads Forlag.

Samlet antal sider: 256 sider.

Vejl. pris: 299,95 kr.

Anmelder: Simon Papousek.

Rating: 5.

I februar gik russiske tropper ind over grænsen til Ukraine og påbegyndte den særlige militære operation, som i skrivende stund stadigvæk er i gang. Hvornår denne særlige operation afsluttes og med hvad, synes uklar – mange gisninger flyger rundt hér og der – og bogen Russerne kommer forsøger da heller ikke at komme med sit bud på en mulig afslutning. Hertil har bogen et andet ærinde. Bogen er som undertitlen antyder, en reportagebog indeholdende fortællinger fra en række lande i Sydøsteuropa.

Bogen består af en række artikler, hvoraf de fleste i en eller anden form allerede er udkommet i forskellige nyhedsmedier. I litteraturlisten kan man se nærmere på hvorfra disse stammer, og forfatterne har med bogen til hensigt at binde disse artikler sammen til én lang skildring. Bogen er illustreret med et væld af gode stemningsfulde billeder fra de lande som forfatterne rapporterer fra. Billedsiden er ret stærk og viser således landskaber, stemninger, miljøer og mennesker. Der er ingen billedtekst hvilket betyder, at læseren ikke kan relatere indholdet til et specifikt land, historie eller befolkningsgruppe. Dog afslører selve teksten, hvilke fortællinger der hører til hvilke billeder. Men man må som læser selv afdække det. Derved bliver konflikten ikke bare en konflikt, der handler om russere og ukrainere på bestemte steder men snarere mellem mennesker.

Bogen er disponeret således at første afsnit foregår i Ukraine i marts 2022. Krigen har været i gang i en lille månedes tid og der betales allerede en høj pris: Vi er til en begravelse af en 25-årig ukrainsk soldat. Næste kapitel går godt en måned tilbage før angrebet, altså januar 2022, og denne gang rapporteres der fra Skt Petersborg. Her går livet sin vante gang. Vi møder en fisker på floden Neva, der er i færd med at slå hul på isen. De interviewede russere er ikke udelt begejstret for hverken det russiske system eller for Vladimir Putin. Dog afsløres der heller ikke den store begejstring for EU, NATO eller USA: "Når vi siger Putin, mener vi ikke kun ham, men hele det korrupte og magtsyge system omkring ham [-] I den russiske befolkning er der en indgroet forestilling om, at vi russere er alene imod resten af verden. At omverdenen ikke vil os det godt, og at vi bliver nødt til at kæmpe for at bibeholde vores suverænitet. Det er den følelse, som regimet spiller på" (s. 49), som en af de interviewede fortæller. Det er med andre ord en russer som er loyal over for sit folk men ikke over for systemet, uanset om systemet er russisk eller vestligt. Reportagen bringer læseren videre til Volgograd og Moskva, hvor hovedessensen af de interviewedes budskab er: Vi vil bare gerne leve vores liv, som vi vil – "Du må læse vores bøger, høre vores musik og se vores film" (s. 59), som en af de interviewede siger, i stedet for at fokusere på de russiske politikere, og det de siger.

Herefter skifter fortællingen til Belarus og om urolighederne i forbindelse med præsident Lukasjenkos genvalg. Urolighederne blev hurtigt kendt i vestlige medier, hvor politiet gik mere end voldsomt til værks, i bestræbelserne på at få fjernet demonstranterne. Alligevel lader de anholdte demonstranter sig ikke kue af den hårdhændende behandling – kampen for retfærdighed lader sig ikke sådan knægte. Efter en afstikker til Transnistrien er læseren tilbage i Ukraine, hvor det russiske angreb er sat ind og således afslutter reportageskildringen.

Russerne kommer er en veltilrettelagt fortælling, der efterlader læseren med megen nyttig viden om de involveredes oplevelser af og betragtninger på det, der sker. Hvad enten man forstår Putins motiv og ambition eller sympatiserer med ukrainernes kamp, er det bemærkelsesværdigt, hvordan mennesket tilpasser sig situationen, uanset hvor håbløs den end ser ud. Den lattermilde student Lilja fra Mariupol forklarer eksempelvis, at tapen der er sat henover vinduerne gør, at de ikke splintres, hvis de trykkes ind af en eksplosion. "Men hvad hjælper det, når bygningen braser sammen over hovederne på os" (s. 198), som hun leende kommenterer.

Ønsker man at få andre aspekter af den igangværende krig i Ukraine kan Russerne kommer. Reportager fra Ukraine, Belarus, Transnistrien og Rusland anbefales. Den giver et godt overblik, er stramt disponeret og er en ganske glimrende førsteudgave om en krig, som unægtelig kommer til at tegne verdenssituationen fremover.

